

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA
A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

**Skupina
učebných odborov**

**37 DOPRAVA, POŠTY
A TELEKOMUNIKÁCIE**

STUPEŇ VZDELANIA:

STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE

OBSAH

1	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	3
1.1	Základné údaje	3
1.2	Zdravotné požiadavky na uchádzača	4
2	PROFIL ABSOLVENTA	4
2.1	Celková charakteristika absolventa	4
2.2	Odborné kompetencie	5
3	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	6
3.1	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory (H)	6
3.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H)	6
3.3	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín (H)	9
3.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín (H)	9
3.5	Rámcový učebný plán pre 2-ročné skrátené štúdium	11
3.6	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné skrátené štúdium	11
4	VZDELÁVACIE OBLASTI	12
4.1	Teoretické vyučovanie	13
4.2	Praktické vyučovanie	13
5	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	13
5.1	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	13
5.2	Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory	15
	<i>ŽELEZNIČIAR, ŽELEZNIČIARKA</i>	15
	<i>MANIPULANT POŠTOVEJ PREVÁDZKY A PREPRAVY MANIPULANTKA</i>	
	<i>POŠTOVEJ PREVÁDZKY A PREPRAVY</i>	16
	<i>LODNÍK, LODNÍČKA</i>	18
	<i>MECHANIK ŽELEZNIČNEJ PREVÁDZKY, MECHANIČKA ŽELEZNIČNEJ</i>	
	<i>PREVÁDZKY</i>	20
5.3	Účelové kurzy/učivo	21
	<i>ZVÁRANIE</i>	21
6	ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA	22
7	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY – EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA	23
7.1	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie	23
7.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie	23
7.3	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie	25
7.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie	25
7.5	Rámcový učebný plán pre 3 – ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie	27
7.6	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie	27
7.7	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie	29
7.8	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie	29

1 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1.1 Základné údaje

Stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR¹	3
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk/jazyk národnostnej menšiny
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný odborník schopný vykonávať pracovné činnosti v oblasti železničnej a vodnej dopravy a v oblasti poštovej prevádzky a prepravy.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.

Skrátené štúdium v 2-ročnom vzdelávacom programe

Skrátené štúdium sa organizuje v učebných odboroch v strednej odbornej škole s cieľom rozšírenia a prehĺbenia kvalifikácie na výkon povolania alebo skupiny povolaní.

Skrátené štúdium je určené pre uchádzačov, ktorí v predchádzajúcom vzdelávaní získali najmenej stredné odborné vzdelanie.

Stredná odborná škola môže organizovať skrátené štúdium v rozsahu určenom ministerstvom školstva.

Žiak v skrátenom štúdiu študuje len odborné vyučovacie predmety.

Skrátené štúdium sa ukončuje záverečnou skúškou; úspešným ukončením absolvent získava stredné odborné vzdelanie.²

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	denné štúdium

¹ Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (EQF)

² Podľa § 16 ods. 4 písm. b) zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Poskytnutý stupeň vzdelania:	stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR³	3
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk/jazyk národnostnej menšiny
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	minimálne stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný odborník schopný vykonávať pracovné činnosti v oblasti železničnej a vodnej dopravy a v oblasti poštovej prevádzky a prepravy.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov, špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.

1.2 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Uchádzačovi v učebnom odbore 3762 H železničiar, železničiarka posudzuje zdravotnú spôsobilosť lekár so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

Uchádzačovi v učebnom odbore 3766 H lodník, lodníčka posudzuje zdravotnú spôsobilosť lekár so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor.

2 PROFIL ABSOLVENTA

2.1 Celková charakteristika absolventa

Vzdelávací program umožňuje absolventom získavať všeobecné odborné vedomosti a zručnosti a kvalifikáciu na výkon náročnejších pracovných činností v oblasti železničnej a vodnej dopravy a v oblasti poštovej prevádzky a prepravy. Absolvent ovláda príslušnú techniku, mechanizačné prostriedky, stroje a zariadenia potrebné na výkon povolania podľa príslušného odboru. Pozná pracovné postupy v danom odbore. Je schopný pracovať samostatne i v kolektíve, sústavne sa vzdelávať a zaujímať sa o rozvoj svojho odboru. Sleduje zmeny týkajúce sa činnosti, ktorú vykonáva.

³ Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (EQF)

2.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- definovať odbornú terminológiu daného odboru,
- ovládať technologické postupy v oblasti železničnej a vodnej dopravy a v oblasti poštovej prevádzky a prepravy s využitím mechanizačných prostriedkov a výpočtovej techniky,
- definovať základné právne normy a predpisy potrebné v doprave a v poštovej prevádzke,
- ovládať problematiku dopravnej a prepravnej sústavy a hospodárskej geografie štátov Európy a vybraných štátov sveta,
- definovať základné ekonomické pojmy a vzťahy v oblasti železničnej a vodnej dopravy a v oblasti poštovej prevádzky a prepravy,
- vypočítať jednoduché technické výpočty s použitím tabuliek a noriem,
- charakterizovať jednotlivé druhy vozidiel a vhodnosť ich použitia pre jednotlivé prepravné činnosti,
- popísať konštrukciu a technické možnosti jednotlivých dopravných prostriedkov,
- popísať základné druhy materiálov používaných v odbore a ich hospodárnom využívaní a šetrení energie.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- vykonávať práce a činnosti v doprave a v poštovej prevádzke,
- sa správne orientovať v služobných a prevádzkových predpisoch a pomôckach,
- vykonávať technologické postupy pri jednotlivých úkonoch,
- vyhotovovať a viesť príslušné prevádzkové doklady,
- obsluhovať oznamovacie a zabezpečovacie zariadenia a výpočtovú techniku,
- aplikovať základné fyzikálne zákony a javy v oblasti železničnej a vodnej dopravy a v oblasti poštovej prevádzky a prepravy,
- čítať výrobné výkresy súčiastok a jednoduchých zostáv a podzostáv,
- ovládať ručné a strojné spracovanie kovových i nekovových materiálov,
- vykonať bežnú údržbu, prevádzkové opravy, čistiť stroje a zariadenia,
- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygienu práce, predpisy požiarnej ochrany zdravia a vie zaobchádzať s protipožiarnym zariadením.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.

3 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

3.1 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory (H)

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁴	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	17,5	560
Odborné vzdelávanie	72	2304
Disponibilné hodiny	10,5	336
CELKOM	100	3200

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra ^{a)} cudzí jazyk ^{b)}	8,5 3,5 5		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{c)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka	1		
Človek a príroda fyzika	1		
Matematika a práca s informáciami matematika informatika ^{d)}	3 2 1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{e)}	3		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	22	50	72
teoretické predmety	22		22
odborný výcvik	-	50	50
Disponibilné hodiny	10,5		
SPOLU	100		

3.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H)

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.

⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

- b) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku a s minimálnou dotáciou 2 hodiny týždenne v 3. ročníku.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- d) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- e) V predmete informatika (aplikovaná informatika) sa trieda sa delí na skupiny, počet žiakov v skupine je 15. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet žiakov.
- f) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov. Pokiaľ škola organizuje kurz pohybových aktivít v prírode, môže sa počet hodín kurzu (plavecký kurz max. 20 hodín, lyžiarsky kurz, snoubordingový kurz a ostatné kurzy iných športov v prírode max. 30 hodín) zarátavať do celkového počtu hodín telesnej a športovej výchovy v danom ročníku určenom rámcovým učebným plánom.
- g) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa spravidla organizuje v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín. V učebnom odbore 3766 H lodník v predmete odborný výcvik je obsah učiva kurzu zvárania. Podľa podmienok a možností môže škola realizovať odborný kurz zvárania.
- h) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade.
- i) Riaditeľ školy môže na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku po dohode so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie využiť aj hodiny praktických cvičení.
- j) V triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ predmet jazyk národnostnej menšiny a literatúra s minimálnou dotáciou 1 hodina týždenne.
- k) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- l) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdra-

via má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.

- m) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, a pod.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- n) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 100 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode a pod. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- o) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

3.3 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín (H)

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁵	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	20,5	656
Odborné vzdelávanie	72	2304
Disponibilné hodiny	9,5	304
CELKOM	102	3264

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	20,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a slovenská literatúra ^{a)} jazyk národnostnej menšiny a literatúra ^{b)} cudzí jazyk ^{c)}	11,5 3,5 3,5 4,5		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{d)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka	1		
Človek a príroda fyzika	1		
Matematika a práca s informáciami matematika informatika ^{e)}	3 2 1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{f)}	3		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	22	50	72
teoretické predmety	22		22
odborný výcvik	-	50	50
Disponibilné hodiny	9,5		
SPOLU	102		

3.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín (H)

- a) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- b) Výučba jazyka národnostnej menšiny a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu

⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.

- c) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v každom ročníku.
- d) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- e) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- f) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov. Pokiaľ škola organizuje kurz pohybových aktivít v prírode, môže sa počet hodín kurzu (plavecký kurz max. 20 hodín, lyžiarsky kurz, snoubordingový kurz a ostatné kurzy iných športov v prírode max. 30 hodín) zarátavať do celkového počtu hodín telesnej a športovej výchovy v danom ročníku určenom rámcovým učebným plánom.
- g) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
- h) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- i) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade.
- j) Riaditeľ školy môže na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku po dohode so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie využiť aj hodiny praktických cvičení.
- k) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- l) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom

polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.

- m) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- n) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 102 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode a pod. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- o) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

3.5 Rámcový učebný plán pre 2-ročné skrátené štúdium

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	70		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	13	48	61
Teoretické predmety	13	-	13
odborný výcvik		48	48
Disponibilné hodiny ^{d)}	9		
SPOLU	70		

3.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné skrátené štúdium

- a) Obsah vzdelávania v 2-ročnom skrátenom štúdiu konkrétneho učebného odboru musí byť totožný s obsahom vzdelávania uvedeným v tomto štátnom vzdelávacom programe. Rozsah vzdelávania vymedzí škola v učebnom pláne svojho školského vzdelávacieho programu tak, aby boli naplnené výkonové a obsahové štandardy konkrétneho učebného odboru.
- b) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka.
- c) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- d) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciáciu štúdia na

strednej školy. O ich využití rozhoduje vedenie školy, možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných odborných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných odborných predmetov) v učebnom pláne.

- e) Riaditeľ školy môže na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku po dohode so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie využiť aj hodiny praktických cvičení.
- f) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodínových celkov.
- g) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, a pod.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- h) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 70 hodín, maximálne 74 hodín. Výučba sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- i) Rámcový učebný plán sa vzťahuje aj na školy a triedy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.
- j) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

4 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh odvetvia – odboru, na ktorý sa pripravujú. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné na zvládnutie celého okruhu učiva. Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Pri práci dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Absolventi škôl vstupujúci do praxe by mali byť vybavení kvalitnými základmi odborného cudzieho jazyka, aby sa mohli uchádzať o prácu aj v rámci Európskej únie.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vyučovanie
- 2) Praktické vyučovanie

Vzdelávacie oblasti v rámci odborného vzdelávania tvoria teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie. Uvedené oblasti umožňujú rozvíjanie kľúčových a odborných kompetencií uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie základných odborných činností, ktoré sú implementované do vzdelávacích štandardov.

4.1 Teoretické vyučovanie

Obsah vzdelávacej oblasti Teoretické vzdelávanie sa realizuje prostredníctvom povinných teoretických predmetov, ktorých súčasťou môžu byť praktické cvičenia.

Ich cieľom nie je len sprostredkovať žiakom odborné vedomosti a zručnosti obsiahnuté vo vzdelávacích štandardoch pre odborné vzdelávanie a prípravu z daného odboru vzdelávania, ale aj naučiť ich kriticky myslieť, získavať a hodnotiť informácie. Žiaci si tak osvoja nielen odbornú terminológiu, ale nadobudnú aj schopnosť vysvetliť podstatu osvojených javov a aplikovať ich v praxi.

4.2 Praktické vyučovanie

Praktické vyučovanie sa uskutočňuje v predmete odborný výcvik a v praktických cvičeniach. Je zacielené na vzdelávanie žiakov v praktických činnostiach odboru štúdia. Cieľom je viesť žiakov k aktívnej činnosti, ktorá sa stáva hlavnou formou vzdelávania.

Praktické vyučovanie je zamerané na získavanie, rozvoj a upevňovanie praktických zručností a návykov žiakov v praktických činnostiach odboru štúdia. Ide o utváranie odborných postojov a názorov, upevňovanie vzťahu žiakov k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverené hodnoty a výsledky svojej činnosti.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí vo svojom odbore disponovať zodpovedajúcimi výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

5 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu. Tieto požiadavky sú formulované ako výkony, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti a postoje a rámcový učebný obsah.

Vzdelávacie štandardy tvoria vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory, sú to vzdelávacie štandardy pre konkrétny odbor vzdelávania.

5.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory,
- vysvetliť základné pojmy úvodu do sveta práce – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,

- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu,
- opísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov a zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov,
- vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient),
- vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu,
- rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa,
- uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov), klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík,
- identifikovať korupčné a podvodné správanie,
- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov,
- vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá);
- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory);
- zostaviť rozpočet domácnosti,
- charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti,
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru,
- vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi,
- zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby,
- uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní,
- vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou),
- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi a význam ochrany vkladov v SR,
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí a zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority,
- opísať základné typy bankových produktov,
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov,
- opísať moderné spôsoby platenia,
- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné),
- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene; porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak),
- zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty,
- aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie,
- uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov,
- vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom,
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov,
- uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti),
- vysvetliť podstatu a význam poistenia,
- uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné),
- vysvetliť základný účel verejného poistenia,
- charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti,
- rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel,
- vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Obsahové štandardy

Ekonomika

Základné ekonomické pojmy

Základné ľudské a ekonomické potreby jednotlivca a rodiny

Svet práce

Základné pojmy z úvodu do sveta práce

Základné atribúty trhu práce (voľba povolania, hľadanie zamestnania)

Pravidlá riadenia osobných financií

Plánovanie, príjem a práca

Úver a dlh

Sporenie a investovanie

Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

Právne formy podnikania

Živnostenské podnikanie

Ciele podnikania a predpoklady pre podnikanie

Spotrebiteľská výchova

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

5.2 Vzdelávacie štandardy špecifické pre učebné odbory

Učebný odbor

ŽELEZNIČIAR, ŽELEZNIČIARKA

Absolvent odboru je kvalifikovaný odborník, ktorý na základe pokynov vykonáva posun v pridelenom obvode, rozvesuje a zvesuje vozne, obsluhuje koľajové brzdy a brzdy vozňov, zabezpečuje vozne proti pohybu v staniciach alebo na určenej trati. Zabezpečuje dopravnú cestu pre vlaky a posun, obsluhuje oznamovacie a zabezpečovacie zariadenia, oddielové návěstidlá, vykonáva činnosti spojené s včasným a bezpečným spracovaním vlaku. Vede dopravné záznamy v príslušnom informačnom systéme. Vykonáva prehliadku a prevádzkové ošetrenie výhybiek a výkoľajok. Zisťuje voľnosť vlakovej cesty a sleduje bezpečnú jazdu vlakov medzi dopravňami. Vykonáva činnosti súvisiace so zostavou a súpisom vlaku. Spracováva náležitosti na bezpečný a včasný odchod vlaku s kontrolou správneho zostavenia vlaku a správne nastavenej brzdy. Vyhotovuje vlakovú dokumentáciu na jazdu vlaku (správu o zostave vlaku, súpis vozidiel, správu o brzdení a pod.) a vedie kompletnú prevádzkovú evidenciu v príslušnom informačnom systéme. Spolupracuje s dopravnou obsluhou železničnej stanice. Obsluhuje priecestné zabezpečovacie zariadenie. Vykonáva bežnú údržbu závor a svietidiel alebo pokračovať v nadstavbovom štúdiu.

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať základné právne normy a predpisy potrebné na činnosť medzinárodnej a vnútroštátnej dopravy,
- definovať a správne používať základné ekonomické pojmy a ich vzťahy v oblasti železničnej dopravy,
- ovládať technologické postupy v oblasti železničnej dopravy,
- vykonávať práce a činnosti v železničnej doprave a preprave,
- ovládať problematiku dopravnej a prepravnej sústavy a hospodárskej geografie vybraných štátov.

Obsahové štandardy

Doprava

Postavenie a funkcia dopravy, dopravná sústava, riadenie dopravy.

Prevádzka a preprava

Dopravná prevádzka, technologické postupy v súlade s platnými normami a predpismi, znalosti z oblasti prepravného procesu vnútroštátnej a medzinárodnej prepravy.

Geografia

Postavenie a funkcia železničných dopravných ciest, geografické poznatky o SR, o štátoch Európy a o ostatných svetadieloch, geografia jednotlivých krajín z hľadiska geografickej polohy, priemyselnej výroby, poľnohospodárstva a dopravy.

Dopravná prevádzka

Prepravná prevádzka ako základ prepravného myslenia, poznatky z vnútroštátnej osobnej a nákladnej

prepravy, vedomosti a zručnosti o železničnej prepravnej prevádzke, požiadavky prepravy, preprava cestujúcich, batožín a úloha vozňovej služby.

Základy železničnej prevádzky

Základy železničnej prevádzky, jej vlastnosti, postavenie a úloha železničnej dopravy v národnom hospodárstve, spôsoby organizovania, riadenia a vykonávania prevádzky na železnici, znalosti o technickej základni a technických prostriedkoch pre činnosť železničnej prevádzky.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- uplatniť praktické zručnosti a návyky jednotlivých pracovných činností a technologických postupov v železničnej doprave a preprave,
- kvalifikovane a racionálne riešiť jednoduché problémové situácie v odborných činnostiach,
- charakterizovať technickú základňu železničnej dopravy,
- používať dopravné a prepravné prostriedky v železničnej doprave,
- využívať informačné technológie pri riešení praktických úloh,
- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygiene práce.

Obsahové štandardy

Oznamovacia a zabezpečovacia technika

Odborné vedomosti a zručnosti o technických prostriedkoch oznamovacej a zabezpečovacej techniky v železničnej doprave, zohľadnenie požiadaviek príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizácia rezortných predpisov.

Aplikovaná informatika

Informačné technológie. Práca s kancelárskymi balíkmi – textový editor, tabuľkový editor, prezentačný program, elektronická pošta, videokonferencia. Počítačová grafika. Práca s informáciami. Informačné a orientačné systémy.

Odborný výcvik

Prehľbovanie a upevňovanie odborných vedomostí a praktických zručností, používanie pracovných pomôcok a zariadení potrebných na vykonávanie typických pracovných činností v železničnej doprave, dodržiavanie technologických postupov zodpovedajúcich k danému povolaniu. Odborný výcvik úzko súvisí so starostlivosťou o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, vytváraním vhodných pracovných podmienok, životným prostredím a starostlivosťou o zdravie človeka.

Učebný odbor

MANIPULANT POŠTOVEJ PREVÁDZKY A PREPRAVY MANIPULANTKA POŠTOVEJ PREVÁDZKY A PREPRAVY

Absolvent odboru manipulant/ manipulantka poštovej prevádzky a prepravy je kvalifikovaný odborník, ktorý pri triedení zásielok, nákladných predmetov, vrátane poistených zásielok dokáže obsluhovať automatizované triediace linky, používa moderné zariadenia ako senzory na čítanie a spracovanie zásielok. Pri triedení ručne alebo s využitím mechanizácie postupuje podľa technologických postupov. Je zodpovedný za vykonávanie a prípravu zásielok na spracovanie, rovnanie a pečiatkovanie. Vytvára zväzky, vedie evidenciu zásielok, vytvára a označuje uzávery, zoskupuje nákladné predmety do záverov. Doručuje zásielky (najmä listové zásielky, poštové poukazy a pod.) a finančnú hotovosť na odovzdávacie miesto podľa adresy uvedenej na zásielke. Triedi zásielky pre svoj doručovací rájón, zakladá zásielky v smere pochôdzky, vedie predpísanú evidenciu, zapisuje a vyúčtováva zásielky s využitím prevádzkového informačného systému. Zákazníkom oznamuje uloženie zásielok na pošte, inkasuje SIPO, prijíma od nich zásielky a finančnú hotovosť. Vie viesť motorové vozidlo.

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definovať základné právne normy a predpisy, potrebné na činnosť medzinárodnej a vnútroštátnej poštovej prevádzky, prepravy, logistiky a zasielateľstva, - vykonávať práce a činnosti v poštovej prevádzke, preprave, logistike a distribúcií zásielok, - ovládať problematiku hospodárskej geografie, - ovládať správnú a adekvátnu komunikáciu so zákazníkom, disponovať predajnými zručnosťami, - ovládať základy výpočtovej techniky, - charakterizovať systém organizácie a riadenia poštových a zasielateľských činností, - definovať požiadavky na vybavenie skladov, - charakterizovať zásady správneho triedenia zásielok podľa predpisov platných v poštových a dopravných skladoch, - definovať zásady správneho rozloženia tovaru v dopravných prostriedkoch.
Obsahové štandardy
<p>Poštová prevádzka a preprava</p> <p>Vedomosti z oblasti prijímania poštových zásielok, ich spracovania počas prepravy, smerovania a dodávania adresátom, správna orientácia v technologických predpisoch, používanie prostriedkov malej a strednej mechanizácie.</p> <p>Aplikovaná informatika</p> <p>Oboznámenie sa s informačnými systémami, ktoré sa využívajú v SP, a. s. a používaním mechanizačných a automatizačných zariadení (napr. skenerov).</p> <p>Hospodárska geografia</p> <p>Hospodárska geografia - podrobnejší prehľad o štátoch Európy a základné vedomosti o ostatných štátoch sveta, poznatky nadobudnuté v rámci hospodárskej geografie tvoria nevyhnutný základ kvalitnej realizácie poštovej prevádzky a súvisiacich logistických činností.</p> <p>Logistika a distribúcia</p> <p>Oboznámenie sa s postavením logistických a zasielateľských spoločností v trhovej ekonomike. Základné poznatky z oblasti colnej správy a možnosti poistenia v preprave a zasielateľstve. Oboznámenie sa so základnými druhmi prepravy, s prepravným poriadkom v cestnej doprave. Základné špecifiká prepravy nákladu vo vnútroštátnej a medzinárodnej doprave. Vyhodenie prepravných dokladov.</p> <p>Základy teórie dopravy</p> <p>Vedomosti z oblasti pravidiel cestnej premávky, podávania prvej pomoci budú tvoriť základ pre úspešné absolvovanie kurzu na získanie vodičského preukazu typu ktorý je nevyhnutný pre výkon povolania v odbore distribučné a poštové služby.</p> <p>Ekonomika</p> <p>Poznatky z oblasti ekonomiky, trhového mechanizmu, národného hospodárstva, hospodárenia domácností, zamestnania a podnikania dáva priestor pre získanie základov finančnej gramotnosti, pochopenia ekonomických termínov a vzťahov.</p>
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatniť praktické zručnosti a návyky jednotlivých pracovných činností a technologických postupov v poštovej prevádzke, preprave a logistike, - využívať prostriedky malej a strednej mechanizácie využívané na pracoviskách, - dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygiene práce, - dôsledne a zodpovedne riešiť pracovné úlohy, - obsluhovať automatické triediace linky, - aktívne používať technológie pre potreby poštových služieb, - ovládať prácu s informačnými systémami SP, a. s..
Obsahové štandardy
Odborný výcvik

Základným cieľom tohto obsahového štandardu je upevňovanie a prehĺbovanie odborných vedomostí a získavanie potrebných zručností a návykov. Používaním pracovných pomôcok a moderných zariadení potrebných na vykonávanie typických pracovných činností v poštovej prevádzke, preprave, logistike a dodržiavaním technologických postupov sa vytvárajú u žiakov predpoklady na to, aby v závere prípravy mohli samostatne a kvalitne vykonávať práce zodpovedajúce danému povolaniu. Odborný výcvik úzko súvisí so starostlivosťou o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, vytváraním vhodných pracovných podmienok, životným prostredím a starostlivosťou o zdravie človeka.

Obsluha zariadení v poštovej prevádzke

Základné zručnosti pri obsluhu prostriedkov malej a strednej mechanizácie v poštovej prevádzke, preprave, logistike a obsluha automatických triediacich liniek.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Problematica bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, platné právne predpisy – zákony, vykonávacie vládne nariadenia, vyhlášky a normy s prihliadnutím k špecifickým podmienkam poštovej prevádzky a distribúcie.

Učebný odbor

LODNIK, LODNÍČKA

Absolvent odboru samostatne alebo pod dohľadom lodného kapitána, vykonáva palubné práce na plavidle vnútrozemskej plavby. Pomáha veleniu plavidla v situáciách, keď na vnútrozemských vodných cestách treba s plavidlom manévrovať a manipulovať s obsluhou elektrotechnického, elektronického a kontrolného zariadenia s cieľom zaistiť celkovú technickú bezpečnosť, s riadením prevádzky plavidla a starostlivosťou o osoby na palube, pri príprave, ukladaní a monitorovaní nákladu počas nakládky a vykládky v prístavoch, s poskytovaním služieb cestujúcim a poskytovať priamu pomoc osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou. Vykonáva údržbu v rámci obsluhy elektrotechnického, elektronického a kontrolného zariadenia s cieľom zaistiť celkovú technickú bezpečnosť. Pomáha s údržbou a opravou plavidla, jeho prístrojov a zariadení. Je spôsobilý komunikovať na všeobecnej a profesionálnej úrovni, čo zahŕňa schopnosť používať štandardizované komunikačné frázy v situáciách, keď nastávajú komunikačné problémy. Dodržiava pravidlá bezpečnosti pri práci, rozumie významu predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia a významu ochrany životného prostredia. V núdzových situáciách vie okamžite konať, vie prijať preventívne opatrenia na predchádzanie požiarom a správne používať protipožiarne vybavenie. Obsluhuje lodné stroje s výkonom do 900 kW a vykonáva údržbu a opravy strojových zariadení plavidla. Zabezpečuje technickú prevádzku strojov a strojných zariadení plavidla - hlavné stroje, pomocné motory, kompresory, čerpadlá a ostatné mechanické zariadenia plavidla. Kontroluje a udržiava činnosť palivového, chladiaceho a mazacieho systému plavidla. Vykonáva komplexnú údržbu, opravy a nastavenie strojných zariadení a mechanických častí plavidiel. Vykonáva údržbu, opravy a nastavenie strojných zariadení plavidiel – hlavné motory, pomocné motory, kompresory, čerpadlá a iné mechanické zariadenia plavidiel. Opravy vykonáva v dielni, v prípade potreby priamo na plavidle, nie je stálym členom posádky plavidla.

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať ekonomické pojmy a ovládať ich súvislosti v oblasti vodnej dopravy,
- poznať technologické postupy v oblasti vodnej dopravy,
- ovládať problematiku vnútroštátnej a medzinárodnej vodnej dopravy,
- charakterizovať základné princípy činnosti strojov a zariadení a zloženie ich funkčných častí,
- používať správne zobrazovanie v technických výkresoch, schémach a v ostatnej technickej dokumentácii, vedieť čítať jednoduché technické výkresy,
- vysvetliť základné funkcie strojových súčiastok a mechanizmov používaných v doprave, má základný prehľad o výrobných zariadeniach,
- charakterizovať základné konštrukcie a konštrukčné prvky v oblasti vodnej dopravy,
- používať správne odbornú terminológiu v elektrotechnike,
- charakterizovať základné elektrické stroje, prístroje a elektrické zariadenia, ich vlastnosti a parametre.

Obsahové štandardy
<p><u>Doprava</u> Postavenie a funkcia dopravy, systémové chápanie dopravnej sústavy v oblasti vodnej dopravy, technologickými postupmi v oblasti vodnej dopravy.</p> <p><u>Plavebná náuka</u> Základné vedomosti týkajúce sa plavby plavidiel, všeobecné charakteristiky o vodných tokoch, meteorológia, zásadami pre budovanie vodných ciest.</p> <p><u>Technické kreslenie</u> Skutočný tvar súčiastky a jej zobrazenie, čítanie výrobných výkresov základných strojových súčiastok, zásady technického zobrazovania, rozvíjanie predstavivosti, presnosti, dôslednosti a čistote pri technickom zobrazovaní s dopravnou problematikou.</p> <p><u>Strojárska technológia</u> Poznatky z oblasti vlastností materiálov používaných vo všeobecnom strojárstve, ako aj v oblasti konštrukcie dopravných prostriedkov, poznatky o možnostiach opracovania a spracovania materiálov.</p> <p><u>Základy elektrotechniky</u> Fyzikálna podstata javov elektrotechniky a jej praktické využívanie, základné vlastnosti obvodných, elektrických a elektronických súčiastkach, s činnosťou základných obvodov, blokov a prístrojov.</p> <p><u>Lode a lodné zariadenia</u> Základy konštrukcií lodí a lodných zariadení a základný prehľad o stavbe a konštrukcii plavidiel, jednotlivé druhy a typy lodných a palubných zariadení a sústav, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci.</p>
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p><u>Absolvent vie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatniť základnú technickú zručnosť a orientáciu v špecifickej technickej problematike v lodnej doprave, - vykonať údržbu a opravu jednoduchých lodných zariadení, - prevádzkovať a udržiavať jednotlivé typy plavidiel, - riešiť kvalifikovane a racionálne jednoduché problémové situácie v lodnej doprave, - využívať informačné technológie pri riešení praktických úloh, - dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygiene práce.
Obsahové štandardy
<p><u>Odborný výcvik</u> Prehľbovanie a upevňovanie odborných vedomostí a praktických zručností, používanie pracovných pomôcok a zariadení potrebných na vykonávanie typických pracovných činností vo vodnej doprave, dodržiavaním technologických postupov, starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, vytváranie vhodných pracovných podmienok, životného prostredia a starostlivosť o zdravie človeka.</p> <p><u>Základné zručnosti pri spracovaní materiálov</u> Základné zručnosti a pracovné návyky pri ručnom a čiastočne strojnom spracovaní kovov, dreva a pri jednoduchých montážnych činnostiach na spaľovacích motoroch, čerpadlách a iných zariadeniach vo vodnej doprave, zoznámenie sa s pracovnými nástrojmi, pomôckami, zariadeniami, osvojenie si technologických postupov, organizáciou pracoviska.</p> <p><u>Obsluha zariadení vo vodnej doprave</u> Obsluha zariadení pri manipulácii jednotlivých typov plavidiel, pri využívaní technických a mechanizačných zariadení vo vodnej doprave.</p> <p><u>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci</u> Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, platné právne predpisy – zákony, vykonávacie vládne nariadenia, vyhlášky a normy s prihliadnutím k špecifickým podmienkam dopravy.</p>

Učebný odbor

MECHANIK ŽELEZNIČNEJ PREVÁDZKY MECHANIČKA ŽELEZNIČNEJ PREVÁDZKY

Absolvent získava všeobecné odborné vedomosti a zručnosti a kvalifikáciu na výkon náročnejších pracovných činností v oblasti železničnej dopravy. Ovláda príslušnú techniku, mechanizačné prostriedky, stroje a zariadenia potrebné na výkon povolania podľa príslušného odboru. Pozná pracovné postupy v danom odbore. Je schopný pracovať samostatne i v kolektíve, sústavne sa vzdelávať a zaujímať sa o rozvoj svojho odboru. Sleduje zmeny týkajúce sa činnosti, ktorú vykonáva. Zabezpečuje údržby a opravy železničného zvršku, spodku a umelých stavieb, údržbu výhybiek, riadenie a obsluhu železničných koľajových zariadení, hnacích vozidiel. Ovláda nastavovanie strojov, vrátane opráv motorov, elektrických a hydraulických častí agregátov. Vykonáva údržbu, obsluhu, rekonštrukciu a opravy pevných elektrických trakčných a silnoprúdových zariadení. Pripravuje hnacie vozidlo, vykonáva skúšky brzdy vlaku.

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať základné právne normy a predpisy potrebné na činnosť medzinárodnej a vnútroštátnej dopravy,
- definovať a správne používať základné ekonomické pojmy a ich vzťahy v oblasti železničnej dopravy,
- ovládať technologické postupy v oblasti železničnej dopravy,
- vykonávať práce a činnosti v železničnej doprave a preprave,
- ovládať problematiku dopravnej a prepravnej sústavy a hospodárskej geografie vybraných štátov.

Obsahové štandardy

Technické kreslenie

Základné vedomosti o zobrazovaní strojových súčiastok a schematickom znázorňovaní zariadení používaných vo výrobnom procese, zručnosti pri čítaní strojníckych a elektrotechnických výkresoch. Ovládanie normalizácie v strojníckom a elektrotechnickom kreslení. Základy pravouhlého premietania, technického zobrazovania telies, zásady zobrazovania súčiastok na strojníckych výkresoch a zásady pre kreslenie elektrotechnických výkresov a schém.

Elektrotechnika

Základné vedomosti o jednotlivých elektrických veličinách a o fyzikálnej podstate javov elektrotechniky. Základné vlastnosti elektrických obvodov, elektrických a elektronických súčiastok, činnosť základných obvodov, blokov a prístrojov. Počítanie jednoduchých elektronických obvodov jednosmerného, resp. striedavého prúdu, praktické výpočty základných elektrických veličín vo vzťahu k voľbe prierezov vodičov a dimenzii elektrických prístrojov. Získaný prehľad o elektrických a magnetických javoch a o ich aplikácii pri konštrukcii elektronických zariadení.

Strojárstvo

Vlastnosti, spracovanie, použitie a označovanie základných materiálov používaných v elektrotechnickom a strojárskom priemysle. Fyzikálne, elektrické a technologické vlastnosti vodivých, polovodičových a izolantných materiálov. Zloženie a štruktúra látok, základné vlastnosti a použitie najpoužívanejších materiálov v priemysle.

Železničná doprava

Vedomosti o postavení a funkcii dopravy, systémové chápanie dopravnej sústavy vrátane riadenia dopravy.

Prevádzka a preprava

Vedomosti z dopravnej prevádzky, oboznámenie sa s technologickými postupmi v súlade s platnými normami a predpismi z oblasti prepravného procesu vnútroštátnej a medzinárodnej prepravy.

Železničné staviteľstvo

Základy navrhovania trás železničných tratí a železničných staníc a súvisiacich stavieb a zariadení. Poznanky ako využívať technické normy a predpisy ŽSR v oblasti navrhovania a konštrukcií železničných tratí a staníc. Navrhovanie a vykreslenie železničnej trasy železničnej trate v jednoduchých terénnych podmienkach.

kach.

Ekonomika

Problematika ekonomiky, hospodárskej praxe a jej základné vzťahy. Podstata a prehľad o zákonitostiach trhovej ekonomiky, o fungovaní trhu a jeho subjektoch. Podstata podnikateľskej činnosti, formy podnikania a ich charakteristika.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- uplatniť praktické zručnosti a návyky jednotlivých pracovných činností a technologických postupov v železničnej doprave a preprave,
- kvalifikovane a racionálne riešiť jednoduché problémové situácie v odborných činnostiach,
- charakterizovať technickú základňu železničnej dopravy,
- používať dopravné a prepravné prostriedky v železničnej doprave,
- využívať informačné technológie pri riešení praktických úloh,
- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygiene práce.

Obsahové štandardy

Odborný výcvik

Obsah vzdelávania odborného výcviku vedie žiakov k prehĺbovaniu a upevňovaniu odborných vedomostí a praktických zručností. Používaním pracovných pomôcok a zariadení potrebných na vykonávanie typických pracovných činností v železničnej doprave, dodržiavaním technologických postupov sa utvárajú u žiakov predpoklady na to, aby v závere prípravy mohli samostatne a kvalitne vykonávať práce zodpovedajúce danému povolaniu. Odborný výcvik úzko súvisí so starostlivosťou o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, vytváraním vhodných pracovných podmienok, životným prostredím a starostlivosťou o zdravie človeka.

Obsluha zariadení v doprave

Základné zručnosti pri obsluhu zariadení: pri zabezpečovaní jász vlakov v rôznych situáciách, pri využívaní technických a mechanizačných zariadení v doprave.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, platné právne predpisy – zákony, vykonávacie vládne nariadenia, vyhlášky a normy s prihliadnutím k špecifickým podmienkam dopravy.

5.3 Účelové kurzy/učivo

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov odborného vzdelávania a prípravy môžu byť účelové kurzy, ktoré predstavujú integrujúcu zložku vedomostí, zručností a postojov. V nadväznosti na získané poznatky v oblasti teoretického a praktického vzdelávania účelové učivo poskytuje žiakom doplňujúce, rozširujúce, upevňovacie a overovacie vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné na zvládnutie situácií a aktivít, ktoré môžu nastať vznikom nepredvídaných skutočností.

ZVÁRANIE

Absolvovanie kurzu zvárania umožní rozšíriť odborný profil absolventa najmä v technických odboroch, ktoré sú zamerané na mechanizáciu a opravárstvo. O prijatie do kurzu sa môžu uchádzať len zdraví žiaci vo veku 18 rokov.

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať platné predpisy pri práci so zväracími zariadeniami,
- zvoliť vhodné zásady ochrany osôb pri zváraní,

<ul style="list-style-type: none"> - určiť zloženie a konštrukciu zvaracích zariadení, - vykonať technológiu zvarania, - poskytnúť prvú pomoc.
Obsahové štandardy
<p><u>Zákony, vyhlášky, smernice, nariadenia</u></p> <p>Prehľad o všeobecne záväzných právnych predpisoch, poznanie o príslušných zákonoch, smerniciach a nariadeniach súvisiacich so zvaraním.</p> <p><u>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci</u></p> <p>Dodržiavanie osobitných technických noriem, bezpečnostné a ochranné opatrenia, používanie ochranného oblečenia a ďalších ochranných prostriedkov, príčiny úrazov a spôsoby prevencie, činnosť a postupy inšpekcie, prvá pomoc.</p> <p><u>Zváranie a údržba zvaracích zariadení</u></p> <p>Zásady a postupy zvarania, postupy údržby zvaracích zariadení, údržba zariadení a hodnotení výsledkov práce. V rámci <u>zvaračského kurzu</u> absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržiavať platné technické predpisy (zákony, vyhlášky, smernice, nariadenia, pokyny) a technické normy, - zvoliť vhodné zásady starostlivosti o pracovníkov, najčastejšie príčiny pracovných úrazov, havárií a zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so zvaracími zariadeniami, - posúdiť bezpečnosť technických zariadení, zásady poskytovania ochrany osôb pri práci, zásady prvej pomoci, bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na pracovisko, používania značenia, symbolov a signálov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, činnosť a postupy inšpekcie práce, - popísať rozdelenie, popis, konštrukciu zvaracích zariadení a pomôcok, činnosť a zásady údržby zvaracích zariadení, - vykonať technológiu zvarania v rôznych podmienkach, špeciálne postupy zvarania rôznymi technológiami.

6 ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA

V súlade s platnými legislatívnymi predpismi sa výchova a vzdelávanie organizuje nielen dennou, ale aj externou formou štúdia.

Externá forma štúdia sa organizuje ako večerná, diaľková alebo dištančná. V stredných odborných školách sa praktické vyučovanie nemôže realizovať dištančnou formou vzdelávania. Dištančné vzdelávanie vyžaduje tvorbu samostatného ŠkVP (popr. samostatnej časti ŠkVP) v ktorom sú presne vymedzené podmienky:

- požadované vstupy a ciele,
- realizácia kontaktu žiak – učiteľ (musí byť zabezpečený overený kontakt),
- štruktúra a spôsob realizácie obsahu vzdelávania – napr. súpis požadovaných samostatných prác, zoznam študijných materiálov, pomôcok a ďalších študijných informácií, rád a odporúčaní pre zjednodušenie štúdia,
- kritéria a spôsob hodnotenia jednotlivých výstupov,
- vlastná príprava a realizácia ukončovania štúdia.

Vzdelanie získané vo všetkých formách štúdia je rovnocenné. Z tohto dôvodu je v externej forme štúdia vhodné navýšiť počet vyučovacích hodín/konzultácií v tých predmetoch ŠkVP, ktoré si vyžadujú nácvik zručností. Na tento účel je možné využiť disponibilné hodiny uvedené v RUP. Žiak sa v externej forme štúdia nehodnotí zo správania.

7 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY – EXTERNÁ FORMA ŠTÚDIA

7.1 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	6,5	208
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	3,5	112
CELKOM	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6,5	208
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none">slovenský jazyk a literatúracudzí jazyk	4	128
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none">občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none">fyzika	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none">matematikainformatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vyučovanie	5	160
Praktické vyučovanie	15	480
Disponibilné hodiny	3,5	112
SPOLU	30	960

7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov ŠkVP.
- Počet týždenných vyučovacích hodín je minimálne 30 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.

⁶ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet fyzika, ktorý sa vyučuje podľa účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky ŠVP na kompetencie absolventa.
- j) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielnach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v ŠkVP a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- l) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.

7.3 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	7,5	240
Odborné vzdelávanie	19,5	624
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	7,5	240
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národnostnej menšiny a literatúra cudzí jazyk 	5	160
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19,5	624
Teoretické vyučovanie	5	160
Praktické vyučovanie	14,5	464
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	30	960

7.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov ŠkVP.
- Počet týždenných vyučovacích hodín je minimálne 30 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.

⁷ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národnostnej menšiny a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet fyzika, ktorý sa vyučuje podľa účelu v danom odbore štúdia.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v ŠKVP a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- l) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.

7.5 Rámcový učebný plán pre 3 – ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	128
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4	128
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a literatúra jazyk národnostnej menšiny a literatúra cudzí jazyk 	2	64
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika 	0,5	16
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vyučovanie	3,5	112
Praktické vyučovanie	8,5	272
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	18	576

7.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov ŠkVP.
- Počet týždenných konzultačných hodín je minimálne 18 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.

⁸ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet fyzika, ktorý sa vyučuje podľa účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielnach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v ŠkVP a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- k) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.

7.7 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4,5	144
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4,5	144
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národnostnej menšiny a literatúra cudzí jazyk 	2,5	80
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika 	0,5	16
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vyučovanie	3,5	112
Praktické vyučovanie	8,5	272
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	18	576

7.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzde-

⁹ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

laním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.

- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národnostnej menšiny a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet fyzika, ktorý sa vyučuje podľa účelu v danom odbore štúdia.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielnach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- l) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.